ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 10ης Ιουλίου 1980 *

Στην υπόθεση 32/79,

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους νομικούς της συμβούλους Donald W. Allen και John Temple Lang, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο το νομικό σύμβουλο της Επιτροπής Mario Cervino, κτίριο Jean Monnet, Kirchberg,

προσφεύγουσα,

υποστηριζόμενη από

το Βασίλειο της Δανίας, εκπροσωπούμενο από τον Per Lachmann, προϊστάμενο της γραμματείας της Επιτροπής «Κοινή Αγορά» στο Υπουργείο Εξωτερικών, με έδρα επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την πρεσβεία της Δανίας,

τη Γαλλική Δημοκρατία, εκπροσωπούμενη για την έγγραφη διαδικασία από τον Guy Ladreit de Lacharrière, διευθυντή, και για την προφορική διαδικασία από τον Philippe Moreau Defarges, σύμβουλο της διευθύνσεως νομικών υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών, με έδρα επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την πρεσβεία της Γαλλίας,

τη Δημοκρατία της Ιρλανδίας, εκπροσωπούμενη για την έγγραφη διαδικασία από τον Louis J. Dockery, Chief State Solicitor, και για την προφορική διαδικασία από τον D. N. C. Budd, barrister Δουβλίνου, με τόπο επιδόσεως στο Λουξεμβούργο την έδρα της πρεσβείας της Ιρλανδίας,

το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, εκπροσωπούμενο από τον A. Bos, βοηθό νομικό σύμβουλο του Υπουργείου Εξωτερικών, επικουρούμενο από τον C. J. Heringa, νομικό σύμβουλο του Υουργείου Γεωργίας και Αλιείας, με τόπο επιδόσεως στο Λουξεμβούργο την έδρα της πρεσβείας των Κάτω Χωρών,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

παρεμβαίνοντες,

κατά

Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας, εκπροσωπούμενου για την έγγραφη διαδικασία από τον R. D. Munrow, Assistant Treasury Solicitor, επικουρούμενο από τον T. H. Bingham, Q. C. Gray's Inn και τον P. G. Langdon-Davies, of the Inner-Temple, barrister, και για την προφορική διαδικασία από τον Lord Advocate, Lord Mackay of Clashfern, Q. C., με έδρα επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την πρεσβεία του Ηνωμένου Βασιλείου,

καθού,

που έχει ως αντικείμενο να αναγνωριστεί ότι το Ηνωμένο Βασίλειο, εφαρμόζοντας σε ορισμένες ζώνες αλιείας μπροστά στις ακτές του μονομερή μέτρα σε θέματα θαλάσσιας αλιείας, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει, δυνάμει της Συνθήκης ΕΟΚ,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους H. Kutscher, Πρόεδρο, A. O'Keeffe και A. Touffait, προέδρους τμήματος, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, Mackenzie Stuart, G. Bosco, T. Koopmans και O. Due, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: G. Reischl
γραμματέας: A. Van Houtte

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

(το μέρος που περιέχει τα περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

1 Με δικόγραφο της 27ης Φεβρουαρίου 1979 η Επιτροπή άσκησε, δυνάμει του άρθρου 169 της Συνθήκης ΕΟΚ, προσφυγή, με την οποία ζητεί να αναγνωρισθεί ότι το Ηνωμένο Βασίλειο παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει της Συνθήκης της ΕΟΚ, εφαρμόζοντας μονομερή μέτρα σε θέματα θαλάσσιας αλιείας όσον αφορά:

— την αλιεία της ρέγγας στο Mourne Fishery, που κείται ανατολικά των ακτών της Ιρλανδίας και της Βόρειας Ιρλανδίας·

— την αλιεία της ρέγγας στα ύδατα της νήσου Man και της θάλασσας της Ιρλανδίας·

— την αλιεία μικρών μπακαλιάρων στη ζώνη που αποκαλείται «απόθεμα μικρού μπακαλιάρου Νορβηγίας», που κείται βορειο-ανατολικά της ακτής της Σκωτίας.

Ιστορικό της διαφοράς

2 Πρέπει να υπενθυμιστεί ότι κατά το έτος 1977 οι επίμαχες τρεις ζώνες αλιείας διείποντο από κανονιστικές διατάξεις που είχε εκδώσει το Συμβούλιο και οι οποίες αναφέρονται πιο κάτω κατά την έρευνα καθενός από τα τρία κεφάλαια της διαφοράς. Η Επιτροπή είχε υποβάλει εγκαίρως στο Συμβούλιο προτάσεις παρατάσεως της ισχύος αυτών των μέτρων, με ορισμένες προσαρμογές, για το έτος 1978. Λόγω όμως επιμόνων διαφορών απόψεων εντός του Συμβουλίου κατέστη αδύνατο να καταλήξει το Συμβούλιο στη εφαρμογή Κοινοτικών μέτρων διατηρήσεως για το έτος 1978. Κατά το διάστημα της συνεδριάσεως της 30ής/31ης Ιανουαρίου 1978 κατέστη εμφανής η οριστική αποτυχία των προσπαθειών εξευρέσεως λύσεως εντός του Συμβουλίου.

3 Ενόψει της καταστάσεως αυτής προέβη το Συμβούλιο στις 31 Ιανουαρίου 1978 στην εξής δήλωση :

Το Συμβούλιο ενέκρινε την ανακοίνωση της Επιτροπής, σύμφωνα με την οποία, ελλείψει κοινού συστήματος, δεν μπορούν να ληφθούν εθνικά μέτρα παρά μόνο κατά το μέτρο που είναι απολύτως αναγκαία για τη διατήρηση και τη διαχείριση των αλιευτικών πόρων, εφόσον δεν δημιουργούν διακρίσεις, είναι σύμφωνα προς τη Συνθήκη και αφού έχει επιζητηθεί προηγουμένως η συναίνεση της Επιτροπής.

4 Με έγγραφο της 2ας Φεβρουαρίου 1978, η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου ειδοποίησε την Επιτροπή ότι, υπό το φώς των αποτελεσμάτων της συνεδριάσεως του Συμβουλίου της 30ής/31ης Ιανουαρίου, προτίθετο να κρατήσει επί εθνικής βάσεως τα μέτρα διατηρήσεως που ίσχυαν στις 31 Ιανουαρίου 1978 στα ύδατα εντός του εσωτερικού των ορίων αλιείας του Ηνωμένου Βασιλείου. Κατόπιν αιτήσεως της Επιτροπής η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου ανακοίνωσε στις 13 Φεβρουαρίου 1978 τον κατάλογο των μέτρων αυτών. Στο κατάλογο αυτό περιλαμβάνονται δύο μέτρα σχετικά με τη θάλασσα της Ιρλανδίας και με τα ύδατα της νήσου Man και ένα μέτρο σχετικά με το απόθεμα του μικρού νορβηγικού

μπακαλιάρου· ο κατάλογος δεν περιλαμβάνει κανένα μέτρο σχετικά με τη ζώνη του Mourne Fishery.

5 Κατά μήνα Ιούλιο του 1978 η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου εκδήλωσε στην Επιτροπή την πρόθεσή της να τροποποιήσει το μέτρο σχετικά με το απόθεμα του μικρού νορβηγικού μπακαλιάρου· τον Αύγουστο ζήτησε την συναίνεση της Επιτροπής ενόψει τροποποιήσεως του ισχύοντος συστήματος στη θάλασσα της Ιρλανδίας· τέλος, κατά μήνα Σεπτέμβριο γνωστοποίησε το σχέδιο μέτρων διατηρήσεως για τη ζώνη του Mourne Fishery. Τα μέτρα που ανήγγειλε η Βρετανική Κυβέρνηση εφαρμόστηκαν πράγματι το Σεπτέμβριο του 1978. Οι λεπτομέρειες των διατάξεων αυτών αναφέρονται πιο κάτω όταν θα γίνει λόγος για κάθε μια από τις επίμαχες ζώνες.

6 Με έγγραφο της 27ης Οκτωβρίου 1978 η Επιτροπή γνωστοποίησε στην Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου ότι θεωρούσε τα μέτρα που ελήφθησαν για τις τρεις ζώνες αντίθετα προς το Κοινοτικό Δίκαιο υπό διάφορες απόψεις. Αφού έλαβε τις παρατηρήσεις του Ηνωμένου Βασιλείου, η Επιτροπή εξέδωσε στις 17 Ιανουαρίου 1979 την προβλεπόμενη από το άρθρο 169 της Συνθήκης αιτιολογημένη γνώμη.

7 Οι αιτιάσεις που διετύπωσε η Επιτροπή μπορούν να συνοψισθούν ως εξής:

α) Όσον αφορά το Mourne Fishery, το Ηνωμένο Βασίλειο κατηγορείται ότι άφησε χωρίς προστασία κατά το μεγαλύτερο μέρος του 1978 ένα απόθεμα από ρέγγες που απειλούνταν από εξαφάνιση, ότι παρέλειψε τις υποχρεώσεις διαβουλεύσεως που επιβάλλονται από το Κοινοτικό Δίκαιο όσον αφορά τα μέτρα προστασίας που ελήφθησαν καθυστερημένα το Σεπτέμβριο του 1978, και ότι στα μέτρα αυτά προσέθεσε μια εξαίρεση υπέρ της παράκτιας αλιείας μιας ζώνης της Βόρειας Ιρλανδίας, εντελώς αντίθετη προς τις ανάγκες διατηρήσεως και η οποία επιπλέον χορηγήθηκε υπό όρους δυσμενείς για τους αλιείς των λοιπών κρατών μελών.

β) Όσον αφορά την αλιεία στα ύδατα της νήσου Man και της θάλασσας της Ιρλανδίας το Ηνωμένο Βασίλειο κατηγορείται ότι εφήρμοσε μονομερώς, τόσο το 1977 όσο και το 1978, σύστημα αδειών αλιείας το οποίο δεν είχε καταστεί αντικείμενο κατάλληλης διαβουλεύσεως και του οποίου οι λεπτομέρειες εφαρμογής μπορούσαν να αποκλείσουν από την εν λόγω ζώνη αλιείας τους αλιείς των λοιπών κρατών μελών, ειδικότερα δε τους αλιείς της Ιρλανδίας οι οποίοι ασκούσαν εκεί παραδοσιακά τη βιομηχανία τους.

γ) Οσον αφορά το απόθεμα του μικρού νορβηγικού μπακαλιάρου κατηγορείται το Ηνωμένο Βασίλειο ότι επεξέτεινε μονομερώς κατά δύο μοίρες το γεωγραφικό μήκος ανατολικά του ορίου αυτού του αποθέματος, χωρίς να δικαιολογήσει το μέτρο αυτό ως αναγκαίο και επείγον μέτρο διατηρήσεως και ότι ζημίωσε έτσι αισθητά τη βιομηχανική αλιεία που ασκείται παραδοσιακά στη ζώνη αυτή από το δανικό αλιευτικό στόλο.

Επί του ισχύοντος δικαίου και της κατανομής των αρμοδιοτήτων

8 Το Δικαστήριο είχε την ευκαιρία να καθορίσει λεπτομερώς τα κριτήρια του Κοινοτικού Δικαίου που ισχύουν επί του θέματος αυτού στις αποφάσεις της 14ης Ιουνίου 1976 (υποθέσεις 3, 4 και 6/76, Kramer, ECR σ. 1279) και της 16ης Φεβρουαρίου 1978 (υπόθεση 61/77, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας, ECR σ. 417). Κατά το χρόνο των πραγματικών περιστατικών που έδωσαν λαβή στην παρούσα διαφορά τα κριτήρια της νομικής καταστάσεως ήταν ουσιαστικά τα ίδια.

9 Αρκεί να υπενθυμιστεί στην παρούσα αλληλουχία ότι η κοινή πολιτική αλιείας έχει τη βάση της στα άρθρα 3 δ και 38 της Συνθήκης της ΕΟΚ. Το άρθρο 102 της πράξεως προσχωρήσεως αναγνώρισε ότι η προστασία των αποθεμάτων και η διατήρηση των βιολογικών πόρων της θάλασσας αποτελούν μέρος της πολιτικής αυτής, εξουσιοδοτώντας το Συμβούλιο να λαμβάνει, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, τα κατάλληλα προς τούτο μέτρα εντός ορισμένης προθεσμίας. Οι ουσιώδεις κατευθύνσεις επί του θέματος αυτού καθορίστηκαν από τον κανονισμό 101/76 του Συμβουλίου, της 19ης Ιανουαρίου 1976, περί θεσπίσεως κοινής διαρθρωτικής πολιτικής στον τομέα της αλιείας (ΕΕ ειδ. έκδ. τόμος 04/001, σ. 61), τα άρθρα 2, 3 και 4 του οποίου έχουν ιδιαίτερη σημασία για τη παρούσα διαφορά.

10 Το Δικαστήριο υπογράμμισε επίσης με τις προαναφερθείσες αποφάσεις του ότι η Κοινότητα έχει αρμοδιότητα να λαμβάνει μέτρα διατηρήσεως και ότι, κατά το μέτρο που η αρμοδιότητα αυτή ασκείται από την Κοινότητα, οι διατάξεις που εκδίδονται από αυτήν αποκλείουν κάθε αντίθετη διάταξη των κρατών μελών· αντιθέτως, για όσο διάστημα διαρκεί η μεταβατική προθεσμία που όρισε το άρθρο 102 της πράξεως προσχωρήσεως και κατά το διάστημα της οποίας η Κοινότητα δεν άσκησε ακόμη πλήρως την αρμοδιότητά της επί του θέματος αυτού, επιτρέπεται στα κράτη μέλη να λαμβάνουν, εντός εθνικού πλαισίου, τα κατάλληλα μέτρα διατηρήσεως, επιφυλασσομένων πάντως των υποχρεώσεων συνεργασίας που προκύπτουν για τα κράτη αυτά από τη Συνθήκη, ιδίως δε από το άρθρο 5.

11 Ενόψει των δυσχερειών που προκύπτουν κατά την εφαρμογή, εντός των προβλεπομένων προθεσμιών, κοινής πολιτικής επί του θέματος της διατηρήσεως

των αλιευτικών πόρων, το Συμβούλιο εξέδωσε στις 3 Νοεμβρίου 1976, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, ένα ψήφισμα, γνωστό υπό την ονομασία «παράρτημα VI του ψηφίσματος της Χάγης», σύμφωνα με το οποίο, ελλείψει Κοινοτικών μέτρων που να τέθηκαν σε ισχύ εμπροθέσμως «τα κράτη μέλη μπορούν να λάβουν, για λόγους ασφαλείας και κατά τρόπο που δεν δημιουργεί διακρίσεις, τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία των πόρων των παρακτίων αλιευτικών ζωνών». Το ψήφισμα προσθέτει ότι «πριν από τη λήψη των μέτρων αυτών, το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος θα επιζητήσει τη συναίνεση της Επιτροπής με την οποία πρέπει να διαβουλευτεί σε όλα τα στάδια αυτών των διαδικασιών». Ο υποχρεωτικός για τα κράτη μέλη χαρακτήρας αυτού του ψηφίσματος δεν έχει αμφισβητηθεί. Κατόπιν της αποτυχίας αυτών των εργασιών κατά την έναρξη του 1978, το Συμβούλιο επιβεβαίωσε άλλη μια φορά τις διατάξεις του ψηφίσματος της Χάγης με το προαναφερθέν ψήφισμά του της 31ης Ιανουαρίου 1978.

12 Μολονότι το δικαίωμα των κρατών μελών να λαμβάνουν μέτρα διατηρήσεως δεν αμφισβητήθηκε για την εν λόγω περίοδο, εκδηλώθηκε διαφορά αρχής μεταξύ των διαδίκων όσον αφορά τη φύση και την έκταση αυτής της εξουσίας. Κατά το Ηνωμένο Βασίλειο, τα κράτη μέλη έχουν πρωτογενή αρμοδιότητα να ρυθμίζουν την αλιεία στα ύδατα που υπάγονται στη δικαιοδοσία τους, ο καθορισμός των οποίων υπάγεται πάντοτε στους κανόνες του Διεθνούς Δικαίου. Είναι αυτονόητο ότι η αρμοδιότητα αυτή μπορεί να περιορίζεται από διεθνείς δεσμεύσεις. Στην περίπτωση των κρατών μελών της ΕΟΚ, η αρμοδιότητα αυτή έχει πράγματι περιοριστεί από τις διατάξεις του κανονισμού 101/76, το παράρτημα VI του ψηφίσματος της Χάγης και τη δήλωση της 31ης Ιανουαρίου 1978. Ειδικότερα, το άρθρο 2, παράγραφος 2, και το άρθρο 3, του Κανονισμού 101/76 επιβάλλουν στα κράτη μέλη καθήκοντα όσον αφορά την άσκηση των σχετικών εξουσιών τους. Το άρθρο 4 του ίδιου Κανονισμού καθιστά αρμόδιο το Συμβούλιο να λαμβάνει μέτρα διατηρήσεως. Η αρμοδιότητα όμως αυτή του Συμβουλίου έχει ως αποτέλεσμα να περιορίζει τις εξουσίες των κρατών μελών μόνον στην περίπτωση που το Συμβούλιο έκανε χρήση της αρμοδιότητάς του, θεσπίζοντας μέτρα διατηρήσεως.

13 Αντίθετα προς την άποψη αυτή, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι, για τις επίμαχες τρεις αλιευτικές ζώνες, το Συμβούλιο άσκησε τις εξουσίες του θέτοντας σε εφαρμογή Κοινοτική κανονιστική ρύθμιση και ότι αυτή η ίδια έλαβε την πρωτοβουλία να υποβάλει στο Συμβούλιο προτάσεις για τον καθορισμό του αλιευτικού καθεστώτος που θα ίσχυε το 1978. Την άποψη αυτή ανέπτυξε η Γαλλική Κυβέρνηση, προβάλλοντας ότι αν κατά το διάστημα της μεταβατικής περιόδου που ορίζει το άρθρο 102 της πράξεως προσχωρήσεως παρέμεινε ορισμένη αρμοδιότητα στα κράτη μέλη σχετικά με τη ρύθμιση της αλιείας, η αρμοδιότητα αυτή δεν είναι παρά επικουρική και προσωρινή. Τα μονομερή βρετανικά μέτρα που αποτελούν αντικείμενο της διαφοράς ελήφθησαν σε πεδία όπου υφίστατο ήδη Κοινοτική κανονιστική ρύθμιση και είχαν υποβληθεί ενώπιον του Συμβουλίου προτάσεις της Επιτροπής ενόψει θεσπίσεως νέων μέτρων. Η διαπί-

στωση της παρουσίας της Κοινότητας στο πεδίο αυτό ήταν κατόπιν αυτού πολύ σαφής και η λήξη της Κοινοτικής κανονιστικής ρυθμίσεως δεν μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα την αφαίρεση από την Κοινοτική αρμοδιότητα της ύλης που κάλυπτε αυτή η ρύθμιση και επομένως δεν μπορούσε να εξαφανίσει την Κοινοτική αρμοδιότητα.

14 Το Δικαστήριο υπενθυμίζει επί του θέματος αυτού, όπως έχει ήδη εκφραστεί στις προαναφερθείσες αποφάσεις, ότι ενόψει των δεσμεύσεων που απορρέουν τόσο από τη Συνθήκη ΕΟΚ όσο και από την πράξη προσχωρήσεως, η θέσπιση μέτρων διατηρήσεως σε θέματα αλιείας, εντός του εσωτερικού των υδάτων που έχουν υποβληθεί στη δικαιοδοσία των κρατών μελών, ανήκει στην αρμοδιότητα της Κοινότητας. Το άρθρο 102 της πράξεως προσχωρήσεως, το οποίο στηρίζεται στην αναγνώριση της πιο πάνω περιγραφείσας νομικής καταστάσεως, έχει ως αντικείμενο να ανοίξει, κατόπιν της σημαντικής αυξήσεως της θαλασσίας περιοχής συνεπεία της διευρύνσεως της Κοινότητας, νέα μεταβατική περίοδο εντός της οποίας καλείται το Συμβούλιο να θεσπίσει τα αναγκαία μέτρα διατηρήσεως.

15 Εν προκειμένω πρέπει να υπογραμμιστεί ότι, ήδη από το 1977, το Συμβούλιο άσκησε τις εξουσίες του για όλες τις θαλάσσιες ζώνες στις οποίες αναφέρεται η προσφυγή. Το γεγονός ότι το Συμβούλιο δεν μπόρεσε να καταλήξει στην έκδοση αποφάσεως για παράταση αυτών των μέτρων το 1978 δεν μπορούσε να είχε ως αποτέλεσμα να στερήσει την Κοινότητα από την αρμοδιότητά της επί του θέματος αυτού και να αναχορηγήσει έτσι στα κράτη μέλη ευχέρεια ενεργείας κατά διακριτική εξουσία στον εν λόγω τομέα. Στην περίπτωση αυτή ήταν έργο των κρατών μελών, όσον αφορά τις θαλάσσιες ζώνες που ανήκουν στη δικαιοδοσία τους, να λάβουν τα αναγκαία μέτρα διατηρήσεως, προς το κοινό συμφέρον και τηρώντας τόσο τους ουσιαστικούς όσο και τους διαδικαστικούς κανόνες, που προκύπτουν από το Κοινοτικό Δίκαιο, το κύριο περιεχόμενο των οποίων αναφέρθηκε πιο πάνω.

16 Υπό το φως αυτών των σκέψεων πρέπει ήδη να εξεταστούν τα τρία κεφάλαια της προσφυγής που άσκησε η Επιτροπή.

Επί του Mourne Fishery

17 Το Mourne Fishery κείται σε ζώνη 12 μιλίων ανατολικά των ακτών της Ιρλανδίας και της Βόρειας Ιρλανδίας. Χωρίζεται στη ζώνη αλιείας του Ηνωμένου Βασιλείου και στη ζώνη αλιείας της Ιρλανδίας και αποτελούσε παραδοσιακά κοινό χώρο αλιείας στον οποίο είχαν πρόσβαση οι αλιείς των δύο κρατών. Δεν αμφισβητείται ότι τα αποθέματα ρέγγας της ζώνης αυτής απειλούνται άμεσα με εξαφάνιση. Η κατάσταση αυτή διαπιστώθηκε από το Διεθνές Συμβούλιο

Εξερευνήσεως της Θαλάσσης και αναγνωρίστηκε από όλους τους διαδίκους.

18 Κατά συνέπεια, το Συμβούλιο κατήργησε με το άρθρο 3 του Κανονισμού 1672/77, της 25ης Ιουλίου 1977, περί καθορισμού προσωρινών μέτρων διατηρήσεως ορισμένων αποθεμάτων ρέγγας (OJ L 186, σ. 27), την απευθείας αλιεία ρέγγας σ' αυτή τη ζώνη. Η απαγόρευση αυτή παρατάθηκε μέχρι τις 31 Ιανουαρίου 1978 με τον κανονισμό 2899/77, της 21ης Δεκεμβρίου 1977 (OJ L 338, σ. 5). Στα σχέδια που είχε υποβάλει στο Συμβούλιο για το έτος 1978 η Επιτροπή είχε προτείνει την παράταση της απαγορεύσεως αυτής για όλο το 1978. Είναι δεδομένο ότι η Ιρλανδία, αμέσως μετά την αποτυχία των διαπραγματεύσεων εντός του Συμβουλίου, εξέδωσε, με συναίνεση της Επιτροπής, διατάξεις περί απαγορεύσεως της αλιείας ρέγγας στο τμήμα του Mourne Fishery που υπάγεται στη δικαιοδοσία της· η απαγόρευση αυτή άρχισε να ισχύει από τις 6 Φεβρουαρίου 1978.

19 Το Ηνωμένο Βασίλειο δεν έλαβε, αντιθέτως, μέτρα που να αφορούν το τμήμα του Mourne Fishery που υπάγεται στη δικαιοδοσία του μέχρι το Σεπτέμβριο του 1978. Στις 18 Σεπτεμβρίου 1978 απηύθυνε η Βρετανική Κυβέρνηση στην Επιτροπή ανακοίνωση δυνάμει του παραρτήματος VI του ψηφίσματος της Χάγης για να επιτύχει συναίνεση της Επιτροπής για άμεσο κλείσιμο του τμήματος του Mourne Fishery παρακτίως της Βόρειας Ιρλανδίας για το υπόλοιπο έτος 1978. Στην ανακοίνωση αυτή προσαρτήθηκε σχέδιο αποφάσεως.

20 Από το σχέδιο αυτό προκύπτει ότι το μέτρο θα άρχιζε να ισχύει από τα μεσάνυκτα της 19ης Σεπτεμβρίου, ότι όμως η απαγόρευση αλιείας θα έπρεπε να περιλαμβάνει εξαίρεση για τα πλοία που δεν θα υπερέβαιναν τα 35 πόδια μήκος και ότι θα ίσχυε στο εσωτερικό μιας ζώνης μισού μιλίου παρακτίως του County Down της Βόρειας Ιρλανδίας, για αλίευμα 400 τόννων ρέγγας κατά το διάστημα περιόδου από 20 Σεπτεμβρίου μέχρι επιτεύξεως της ποσοστώσεως των 400 τόννων και το αργότερο μέχρι της 27ης Οκτωβρίου 1978. Πρέπει να σημειωθεί ότι δεν μπόρεσε να διευκρινιστεί αν η ποσόστωση αυτή έπρεπε να αλιευτεί στο διάστημα της έτσι καθορισθείσας περιόδου, όπως φαίνεται να προκύπτει από την ανακοίνωση της Βρετανικής Κυβερνήσεως, ή αν πρόκειται για συνολική ποσόστωση για όλη την περίοδο αλιείας, όπως εξέθεσε το Ηνωμένο Βασίλειο κατά την προφορική διαδικασία.

21 Η Επιτροπή δεν παρέσχε τη συναίνεσή της στο μέτρο που της κοινοποίησε το Ηνωμένο Βασίλειο. Το μέτρο αυτό τέθηκε σε ισχύ με τα Herring (Restriction of Fishing) Regulations (Nothern Ireland) 1978, No. 227, που αντιστοιχούσαν με το κείμενο που είχε κοινοποιηθεί στην Επιτροπή. Η εξαίρεση την οποία προέβλεπε αυτή η κανονιστική ρύθμιση αναβλήθηκε με τα Herring (Restriction of Fishing) (Amendment) Regulations (Nothern Ireland) 1978, No. 286, που τέθηκαν σε ισχύ στις 26 Σεπτεμβρίου 1978. Από τις εξηγήσεις που παρέσχε η Κυβέρνηση του

Ηνωμένου Βασιλείου προκύπτει ότι κατά την ημερομηνία αυτή είχε εξαντληθεί η ποσόστωση αλιείας 400 τόννων.

22 Οι αιτιάσεις της Επιτροπής, όπως διατυπώνονται στην αιτολογημένη γνώμη και στην προσφυγή, αφορούν ουσιαστικά τη διαδικασία που ακολούθησε το Ηνωμένο Βασίλειο για τη θέσπιση του προαναφερθέντος μέτρου και για το περιεχόμενό του. Η Επιτροπή θεωρεί ότι ανακοινώνοντας στις 18 Σεπτεμβρίου μέτρο προοριζόμενο να ισχύσει την επομένη, η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου δεν μπορεί να λογισθεί ότι επιζήτησε σοβαρά τη συναίνεση της Επιτροπής, σύμφωνα με το παράρτημα VI του ψηφίσματος της Χάγης. Ο τρόπος αυτός ενεργείας είναι ακόμη πιο ανεπίτρεπτος διότι είναι πασίδηλο ότι στις 7 Ιουλίου 1978 ο Υπουργός Αλιείας έκανε δήλωση ενώπιον του House of Commons, από την οποία προέκυπτε ότι ήδη τότε προετοιμαζόταν το μέτρο που ανακοινώθηκε στις 18 Σεπτεμβρίου 1978. Οσον αφορά τις λεπτομέρειες του ληφθέντος μέτρου, η Επιτροπή θεωρεί ότι η εξαίρεση υπέρ ορισμένης περιοχής των ακτών της Βόρειας Ιρλανδίας, έστω κι αν περιοριζόταν σε ολικό αλίευμα 400 τόννων, ήταν εντελώς αντίθετη προς την ανάγκη διατηρήσεως και ότι επιπλέον η αναφορά, στην απόφαση 277, στο ανώτατο μήκος των αλιευτικών πλοίων δημιουργούσε προδήλως διακρίσεις, κατά το ότι η εξαίρεση αυτή καθορίστηκε ηθελημένα έτσι ώστε να ωφελούνται απ' αυτήν τα χαρακτηριστικά πλοιάρια της παράκτιας αλιείας.

23 Όσον αφορά την ενδιάμεση περίοδο μεταξύ της λήξεως των Κοινοτικών μέτρων διατηρήσεως, στις 31 Ιανουαρίου 1978, και του μέτρου που έλαβε το Σεπτέμβριο 1978 το Ηνωμένο Βασίλειο, η Επιτροπή εκθέτει ότι, σύμφωνα με τις διαπιστώσεις του Διεθνούς Συμβουλίου Εξερευνήσεως της Θαλάσσης, επί αποθέματος που υπολογιζόταν σε 6 900 τόννους ρέγγας στις αρχές του 1978, ένα σύνολο 2 350 τόννων, δηλαδή περισσότερο από το ένα τρίτο του αποθέματος, είχε αλιευθεί, πέραν του συμπληρωματικού αλιεύματος των 400 τόννων που επέτρεψε η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου. Ενόψει αυτών των διαπιστώσεων, το Δικαστήριο ζήτησε από την Επιτροπή να καθορίσει σε ποια συγκεκριμένη στιγμή, κατά το διάστημα του 1978, θα έπρεπε να θεσπιστεί απαγόρευση αλιείας στη ζώνη αυτή. Εις απάντηση αυτού του ερωτήματος η Επιτροπή δήλωσε ότι η ζώνη αυτή θα έπρεπε να είχε κλείσει το ενωρίτερο δυνατό μετά την εκπνοή του Κοινοτικού Κανονισμού και της διαφωνίας που εκδηλώθηκε εντός του Συμβουλίου, στις 31 Ιανουαρίου 1978. Το γεγονός ότι ένα άλλο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος μπόρεσε να λάβει τέτοιο μέτρο ήδη από τις 6 Φεβρουαρίου με συναίνεση της Επιτροπής αποδεικνύει ότι το Ηνωμένο Βασίλειο μπορούσε να ενεργήσει κατά τον ίδιο τρόπο κατά το μήνα Φεβρουάριο. Κατόπιν αυτού, η Επιτροπή θεωρεί ότι το Ηνωμένο Βασίλειο είχε τη νομική υποχρέωση, δυνάμει του Κοινοτικού Δικαίου, να απαγορεύσει την άμεση αλιεία ρέγγας στο Mourne Fishery το αργότερο στις 6 Φεβρουαρίου 1978.

24 Η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου δεν αμφισβητεί το πραγματικό γεγονός των αλιευμάτων που πραγματοποιήθηκαν στο Mourne Fishery κατά το διάστημα του 1978, ισχυρίζεται όμως ότι οι αριθμοί τους οποίους ανέφερε η Επιτροπή αφορούν το σύνολο της αλιείας, έτσι ώστε μόνον ένα μέρος του αναφερθέντος όγκου αλιεύτηκε στο τμήμα που είναι παράκτιο του Ηνωμένου Βασιλείου, ενώ το υπόλοιπο αλιεύτηκε παρακτίως της Ιρλανδίας και στο βόρειο μέρος της θάλασσας της Ιρλανδίας. Όσον αφορά το μέτρο που θεσπίστηκε το Σεπτέμβριο του 1978, το Ηνωμένο Βασίλειο εξηγεί ότι χρειαζόταν μια επείγουσα ενέργεια λόγω του ότι οι Βρετανικές Αρχές είχαν διαπιστώσει τότε τη διείσδυση ψαράδων με συρόμενα δίχτυα στην εν λόγω αλιευτική ζώνη. Όσον αφορά την εξαίρεση ποσοστώσεως 400 τόννων υπέρ των αλιευτικών πλοίων που δεν υπερβαίνουν το μήκος των 35 ποδών, η Βρετανική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι πρόκειται για απλό μεταβατικό μέτρο που προορίζεται να ρυθμίσει τα συμφέροντα των μικρών παρακτίων αλιέων που επλήγησαν από τις συνέπειες του συνολικού κλεισίματος του αλιευτικού τόπου. Υφίστανται άλλωστε μεταβατικά μέτρα τέτοιου είδους σ' αυτούς τους ίδιους τους κανονισμούς της Κοινότητας.

25 Το Δικαστήριο θεωρεί ότι, βάσει ενός συνόλου συγκλινουσών ενδείξεων, το Ηνωμένο Βασίλειο είχε την υποχρέωση να λάβει μέτρα διατηρήσεως στην εν λόγω ζώνη. Πράγματι, δεν αμφισβητείται ότι, σύμφωνα με τις διαθέσιμες επιστημονικές γνωμοδοτήσεις, που έχουν γίνει δεκτές από όλους τους διαδίκους, η διατήρηση του αποθέματος του Mourne Fishery απαιτούσε ολική απαγόρευση αλιείας. Από νομική άποψη, η υποχρέωση των κρατών μελών που ασκούν τη δικαιοδοσία τους σ' αυτή τη ζώνη αλιείας μπορεί να συναχθεί από το σύνολο των προαναφερθεισών εννόμων πράξεων. Έτσι, τόσο το άρθρο 102 της πράξεως προσχωρήσεως όσο και ο κανονισμός 101/76 του Συμβουλίου, και ειδικότερα το άρθρο 4, καθώς και το παράρτημα VI του ψηφίσματος της Χάγης και η δήλωση του Συμβουλίου της 31ης Ιανουαρίου 1978, στηρίζονται στη διπλή προϋπόθεση ότι τα μέτρα πρέπει να λαμβάνονται εντός των θαλασσίων υδάτων που υπάγονται στην ευθύνη της Κοινότητας για να ανταποκρίνονται στις καθιερωμένες ανάγκες διατηρήσεως και ότι, αν τα μέτρα αυτά δεν μπορούν να θεσπιστούν εγκαίρως επί Κοινοτικής βάσεως, τα κράτη μέλη έχουν όχι μόνο το δικαίωμα, αλλά επίσης και την υποχρέωση να ενεργούν προς το συμφέρον της Κοινότητας. Ναι μεν τα δύο ψηφίσματα του Συμβουλίου που αναφέρονται πιο πάνω υπογραμμίζουν προπαντός την απαίτηση ότι τα εθνικά μέτρα διατηρήσεως δεν πρέπει να υπερβαίνουν τα όρια του απολύτως αναγκαίου, αναγνωρίζουν όμως, λαμβανομένης υπόψη της ισχύουσας μέχρι της 31ης Ιανουαρίου 1978 κανονιστικής ρυθμίσεως, τους έτσι επιδιωκόμενους στόχους και τις γενικές υποχρεώσεις του άρθρου 5 της Συνθήκης, συγχρόνως δε την ανάγκη και τη νομιμότητα των μέτρων διατηρήσεως που δικαιολογούνται από βιολογική άποψη κι έχουν επινοηθεί κατά τρόπο ώστε να ανταποκρίνονται όχι μόνο στο ειδικό όφελος του ενδιαφερομένου κράτους, αλλά και στο κοινό συμφέρον της Κοινότητας.

26 Ελλείψει ρητής δηλώσεως της Επιτροπής επί του ζητήματος από ποιο χρονικό σημείο του 1978 θα έπρεπε να ισχύσει το κλείσιμο της εν λόγω ζώνης αλιείας,

το Δικαστήριο θα περιοριστεί να εξετάσει το συμβιβαστό, με τις απαιτήσεις του Κοινοτικού Δικαίου, του μέτρου που εφήρμοσε το Ηνωμένο Βασίλειο από τις 20 Σεπτεμβρίου 1978. Από απόψεως αρχής δεν μπορεί να επιτιμηθεί το μέτρο αυτό, εφόσον περιλαμβάνει την αναγνώριση, έστω και καθυστερημένη, της υποχρεώσεως του Ηνωμένου Βασιλείου να λάβει στην αλιευτική αυτή ζώνη μέτρα διατηρήσεως ανάλογα με τη σοβαρότητα της απειλής για την ύπαρξη του εν λόγω αποθέματος αλιείας.

27 Αντιθέτως, το γεγονός ότι επιτράπηκε στους παράκτιους αλιείς της Βόρειας Ιρλανδίας να αλιεύσουν συμπληρωματικά 400 τόννους από τα αποθέματα αυτά, ανεξάρτητα άλλωστε από το χρόνο που έγινε αυτή η ενέργεια, αποτελεί προσβολή στην ανάγκη διατηρήσεως, της οποίας η ύπαρξη και η σοβαρότητα είναι εκτός πάσης αμφισβητήσεως. Το μέτρο κλεισίματος που ελήφθη το Σεπτέμβριο 1978 ήταν ήδη καθυστερημένο, λαμβανομένης υπόψη της διαπιστωθείσας καταστάσεως, ούτε δε μπορεί να δικαιολογηθεί η συμπληρωματική αυτή ανοχή ως «μεταβατικό μέτρο». Όπως ορθώς παρατήρησε η Επιτροπή στην αιτιολογημένη της γνώμη, μπορούσαν να βρεθούν μεταβατικά μέτρα υπέρ των εν λόγω αλιέων όπως και για άλλους αλιείς της Κοινότητας, αν είχε θέσει το Ηνωμένο Βασίλειο εγκαίρως το θέμα αυτό, στο πλαίσιο μιας Κοινοτικής διαδικασίας, τηρώντας τις πιο πάνω αναπτυχθείσες αρχές. Στη προκειμένη περίπτωση, είναι προφανές ότι το γεγονός της επιφυλάξεως του πλεονεκτήματος αυτής της ανοχής στα αλιευτικά πλοία που έχουν μήκος κατώτερο των 35 ποδών είχε ως σκοπό και ως αποτέλεσμα να επιφυλάξει το όφελος ενός μέτρου, που αυτό το ίδιο ήταν ασυμβίβαστο με τις αναγνωρισμένες ανάγκες διατηρήσεως, υπέρ της παράκτιας αλιείας του ενδιαφερομένου κράτους μέλους. Το Δικαστήριο μπορεί να παραπέμψει σχετικά στις σκέψεις 69-80 της προαναφερθείσης αποφάσεως της 16ης Φεβρουαρίου 1978 (Επιτροπή κατά Ιρλανδίας), που αφορούν παρεμφερές μέτρο.

28 Τέλος, πρέπει να παρατηρηθεί ότι η διαδικασία της οποίας έκανε στη συγκεκριμένη περίπτωση χρήση το Ηνωμένο Βασίλειο δεν ήταν σύμφωνη με τις απαιτήσεις του παραρτήματος VI του ψηφίσματος της Χάγης. Το γεγονός της υποβολής στην Επιτροπή με προειδοποίηση μιας ημέρας, ύστερα από παρατεταμένη περίοδο αδρανείας, σχεδίου μέτρου, οι λεπτομέρειες του οποίου προκαλούσαν προδήλως προβλήματα από απόψεως Κοινοτικού Δικαίου, δεν μπορεί να λογιστεί σύμφωνο προς τις υποχρεώσεις του παραρτήματος VI του ψηφίσματος της Χάγης, το οποίο απαιτεί τη διαβούλευση με την Επιτροπή σε όλα τα στάδια επεξεργασίας των σχεδιαζομένων μέτρων, έτσι ώστε να διαθέτει η Επιτροπή τον αναγκαίο χρόνο για να μελετήσει τα μέτρα αυτά και να καταστήσει γνωστή την άποψή της εγκαίρως. Υπό τις δεδομένες προϋποθέσεις, ο τρόπος με τον οποίο ενήργησε η Βρετανική Κυβέρνηση δημιούργησε τετελεσμένο γεγονός και δεν μπορεί να θεωρηθεί σύμφωνο με τις απαιτήσεις του Κοινοτικού Δικαίου.

29 Για τους λόγους αυτούς, πρέπει να διαπιστωθεί παράβαση του Ηνωμένου Βασιλείου όσον αφορά την εφαρμοσθείσα διαδικασία και όσον αφορά την εξαίρεση που προστέθηκε στο μέτρο απαγορεύσεως της 20ής Σεπτεμβρίου 1978.

Επί της ζώνης αλιείας της νήσου Man και της θάλασσας της Ιρλανδίας

30 Η εν λόγω ζώνη αλιείας η οποία αντιστοιχεί με το τμήμα VII α, που καθορίστηκε από το Διεθνές Συμβούλιο Εξερευνήσεως της Θαλάσσης και του οποίου η ακριβής οροθέτηση δεν έχει ένδιαφέρον για τη λύση της παρούσας διαφοράς, κείται στη θάλασσα της Ιρλανδίας, ανάμεσα από τη Μεγάλη Βρετανία και την Ιρλανδία· η ζώνη αλιείας της νήσου Man, η οποία υπάγεται σε ειδικό καθεστώς, αποτελεί ζώνη 12 μιλίων που περιβάλλει τη νήσο αυτή, στο εσωτερικό της θαλάσσης της Ιρλανδίας.

31 Με τον κανονισμό 1779/77 της 2ας Αυγούστου 1977, περί καθορισμού των προσωρινών μέτρων διατηρήσεως και διαχειρίσεως που αφορούν την αλιεία ρέγγας στη θάλασσα της Ιρλανδίας (OJ L 196, σ. 4), το Συμβούλιο θέσπισε για το 1977 ορισμένα μέτρα διατηρήσεως και διαχειρίσεως των αποθεμάτων ρέγγας στην εν λόγω ζώνη. Τα μέτρα αυτά περιελάμβαναν εποχική απαγόρευση αλιείας, από την 1η Οκτωβρίου μέχρι τη 19η Νοεμβρίου 1977, στα ύδατα της νήσου Man και στα ύδατα που βρίσκονται μεταξύ αυτής της νήσου και της δυτικής ακτής του Ηνωμένου Βασιλείου (άρθρο 1), τον καθορισμό συνολικής ποσοστώσεως αλιείας 13 200 τόννων για όλη τη θάλασσα της Ιρλανδίας, κατανεμομένης μεταξύ της Γαλλίας, της Ιρλανδίας, των Κάτω Χωρών και του Ηνωμένου Βασιλείου (άρθρο 2), καθώς και μια διάταξη σχετικά με τα συμπληρωματικά αλιεύματα ρέγγας (άρθρο 3). Κατά το άρθρο 4 του Κανονισμού αυτού, τα κράτη μέλη ήταν υποχρεωμένα να λάβουν, «κατά το δυνατό, όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν την τήρηση των διατάξεων του παρόντος Κανονισμού». Στο προοίμιο του Κανονισμού αυτού υπενθυμίζονται οι ειδικές προϋποθέσεις υπό τις οποίες ισχύουν οι διατάξεις της Συνθήκης για τη νήσο Man, δυνάμει του άρθρου 227, παράγραφος 5, περίπτωση γ, της Συνθήκης, και του Πρωτοκόλλου 3 της πράξεως προσχωρήσεως.

32 Στις 8 Αυγούστου 1977 εξέδωσε το Ηνωμένο Βασίλειο αποφάσεις με τον τίτλο The Herring (Irish Sea) Licensing Order 1977, No. 1388, και The Herring (Isle of Man) Licensing Order 1977, No. 1389. Οι αποφάσεις αυτές μπορούν να θεωρηθούν ότι αποτελούν εκτέλεση του Κανονισμού 1779/77 στο Ηνωμένο Βασίλειο. Πρέπει να σημειωθεί ότι οι δύο προαναφερθείσες αποφάσεις μνημονεύονται στον κατάλογο των μέτρων που ίσχυαν στις 31 Ιανουαρίου 1978 και διατηρήθηκαν μετά το 1978, η οποία κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή κατόπιν της αποτυχίας των διαπραγματεύσεων του Συμβουλίου, της 30ής/31ης Ιανουαρίου του 1978, όπως ελέχθη πιο πάνω.

33 Οι δύο αποφάσεις αποσκοπούν στην απαγόρευση της αλιείας ρέγγας στις οικείες θαλάσσιες ζώνες, εκτός από τους αλιείς που έχουν εφοδιαστεί με άδεια την οποία έχει εκδώσει, όσον αφορά τη θάλασσα της Ιρλανδίας, η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, και όσον αφορά τα ύδατα της νήσου Man, το Board of Agriculture and Fisheries αυτής της νήσου. Οι δύο αποφάσεις δεν περιλαμβάνουν καμιά άλλη ένδειξη σχετικά με τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες εκδίδονται αυτές οι άδειες, τα δικαιώματα που παρέχουν και τα βάρη που συνδέονται με την έκδοσή τους. Επομένως, παρέχουν απόλυτη διακριτική εξουσία στις αρμόδιες αρχές όσον αφορά τη χορήγηση των αδειών και το περιεχόμενό τους. Οπως προκύπτει από πρότυπα αιτήσεων παροχής αδείας και από άδειες που χορηγήθηκαν δυνάμει των προαναφερθεισών αποφάσεων, που κατατέθηκαν από την Επιτροπή και η αυθεντικότητα των οποίων δεν αμφισβητήθηκε, οι άδειες αυτές περιείχαν περιορισμούς όσον αφορά την περίοδο αλιείας και ανέφεραν ορισμένο αριθμό λιμένων, στα οποία έπρεπε υποχρεωτικά να εκφορτωθούν τα αλιεύματα. Οι άδειες προέβαιναν εξάλλου σε επιφυλάξεις για ορισμένους τυχόν όρους τους οποίους θα ανακοίνωναν προφορικά ή εγγράφως οι αρμόδιες αρχές.

34 Η εφαρμογή αυτού του συστήματος αδειών αποτέλεσε αντικείμενο, σύμφωνα με τις πληροφορίες που έδωσε η Επιτροπή και η Ιρλανδία, διαπραγματεύσεων μεταξύ των Ιρλανδικών αρχών αφενός, και των αρχών του Ηνωμένου Βασιλείου και της νήσου Man, αφετέρου. Οι διαπραγματεύσεις αυτές ήταν κατά μέγα μέρος προφορικές, δεν κατέληξαν δε σε συμφωνία που να ικανοποιεί τις Ιρλανδικές αρχές. Συνέπεια αυτού ήταν, το γεγονός δε αυτό δεν φαίνεται να αμφισβητείται, το να μη χορηγηθεί καμία άδεια το 1977 ούτε το 1978 σε Ιρλανδούς αλιείς.

35 Η Επιτροπή προέβλεψε στις προτάσεις της του 1978 για τη ζώνη αυτή συνολικό αλίευμα λίγο μειωμένο σε σχέση με το αλίευμα που επιτράπηκε το 1977, προτείνοντας συγχρόνως ορισμένη αύξηση των ποσοστώσεων της Γαλλίας, της Ιρλανδίας και των Κάτω Χωρών, η οποία θα αντισταθμιζόταν με αντίστοιχη μείωση της ποσοστώσεως του Ηνωμένου Βασιλείου.

36 Από το φάκελλο προκύπτει ότι το 1977 το Ηνωμένο Βασίλειο δεν ειδοποίησε την Επιτροπή για τα μέτρα που έλαβε προς εφαρμογή της Κοινοτικής Κανονιστικής Ρυθμίσεως που ίσχυε τότε. Μεταξύ της Επιτροπής και της Βρετανικής Κυβερνήσεως έγιναν ανταλλαγές απόψεων κατά το πρώτο μισό του 1978 επί του θέματος ιδίως ενδεχομένης μειώσεως της συνολικής ποσοστώσεως αλιείας σε σχέση με τις προτάσεις που υπέβαλε η Επιτροπή, κατόπιν συστάσεως του Διεθνούς Συμβουλίου Εξερευνήσεως της Θαλάσσης. Στις 17 Αυγούστου 1978 η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου υπέβαλε στην Επιτροπή, δυνάμει του παραρτήματος VI του ψηφίσματος της Χάγης, το σχέδιο ενός μέτρου που επρόκειτο να τεθεί σε ισχύ στις 21 Αυγούστου του ιδίου έτους. Σύμφωνα με την ανακοίνωση αυτή η Βρετανική Κυβέρνηση προετίθετο να μειώσει το σύνολο των

επιτρεπομένων αλιευμάτων σε 9 000 τόννους από τους οποίου οι 8 100 τόννοι θα επεφυλάσσονταν υπέρ των αλιέων του Ηνωμένου Βασιλείου και της νήσου Man. Η εφαρμογή του περιορισμού αυτού θα ελεγχόταν μέσω αδειών, εξυπακουομένου ότι 120 άδειες θα χορηγούνταν σε αλιευτικά πλοία του Ηνωμένου Βασιλείου. Η Βρετανική Κυβέρνηση έκανε περαιτέρω γνωστή την πρόθεσή της να κλείσει την αλιεία από τις 24 Σεπτεμβρίου μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1978 ή ακόμη και πριν από τις 24 Σεπτεμβρίου αν το όριο των 9 000 τόννων επιτυγχανόταν πριν από την ημερομηνία αυτή. Η ανακοίνωση δεν περιελάμβανε ενδείξεις για τα δικαιώματα των αλιέων των λοιπών κρατών μελών· η μόνη πληροφορία που δόθηκε επί του θέματος αυτού αφορούσε το γεγονός ότι η Βρετανική Κυβέρνηση είχε ήδη έλθει σε επαφή επί του θέματος αυτού με τις Κυβερνήσεις της Ιρλανδίας, των Κάτω Χωρών και της Γαλλίας για να επιτύχει τη συνεργασία τους. Η Επιτροπή απήντησε αμέσως στο Ηνωμένο Βασίλειο ότι της ήταν αδύνατο να λάβει θέση μέσα σε τόσο σύντομη προθεσμία και ότι ζητούσε συμπληρωματικές πληροφορίες. Σε μεταγενέστερη ανακοίνωση η Επιτροπή ζήτησε να μην κλείσει η αλιεία πριν από την 1η Οκτωβρίου.

37 Το Ηνωμένο Βασίλειο εξέδωσε στις 20 Σεπτεμβρίου 1978 το Irish Sea Herring (Prohibition of Fishing) order 1978, No. 1374, με το οποίο απαγορευόταν η αλιεία ρέγγας από τις 24 Σεπτεμβρίου 1978 σ' όλη τη θάλασσα της Ιρλανδίας.

38 Οι αιτιάσεις της Επιτροπής, στην τελευταία φάση της διαδικασίας, αφορούν πρώτον το γεγονός ότι ούτε το 1977 ούτε το 1978 ειδοποιήθηκαν προσηκόντως η Επιτροπή και τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη επί του πραγματικού περιεχομένου του συστήματος περιορισμού και διαχειρίσεως της αλιείας, όπως προκύπτει από την εφαρμογή του συστήματος αδειών που ίσχυσε από το 1977. Ειδικότερα, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι το σύστημα χορηγήσεως αδειών εφαρμόστηκε κατά τέτοιο τρόπο ώστε οι Ιρλανδοί αλιείς οι οποίοι ήθελαν να ασκήσουν τα ιστορικά δικαιώματα που είχαν στα ύδατα της νήσου Man, υποβλήθηκαν, λόγω των όρων που είχαν προστεθεί για τη χορήγηση των αδειών, σε περιορισμό της ασκήσεως της αλιείας τους στα ύδατα του Ηνωμένου Βασιλείου. Το πρακτικό αποτέλεσμα του συστήματος αυτού ήταν να αποπεμφούν οι Ιρλανδοί αλιείς από ζώνη αλιείας στην οποία ασκούσαν παραδοσιακά τη βιομηχανία τους. Η Επιτροπή αιτιάται ακόμη το Ηνωμένο Βασίλειο ότι, προβαίνοντας στο κλείσιμο της αλιείας, ζημίωσε τους αλιείς άλλων κρατών μελών ιδίως των Γάλλων και των Ολλανδών, περικόπτοντας την περίοδο κατά την οποία μπορούσαν οι αλιείς αυτοί να ασκήσουν παραδοσιακά την αλιεία στα εν λόγω ύδατα και ότι ευνόησε έτσι τη δική του αλιευτική βιομηχανία κατά την εκμετάλλευση της χορηγηθείσας ποσόστωσης. Τέλος, η Επιτροπή τονίζει το γεγονός ότι το Ηνωμένο Βασίλειο, καθιστώντας στην πραγματικότητα αδύνατη, λόγω του συστήματος των αδειών, την εκφόρτωση ιχθύων στη νήσο Man, έκλεισε για τους Ιρλανδούς αλιείς μια ιδιαιτέρως συμφέρουσα αγορά και παραβίασε έτσι τον κανόνα της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, η οποία είχε αναμφισβήτητα εφαρμογή και στη νήσο Man.

39 Η Γαλλική, Ιρλανδική και Ολλανδική Κυβέρνηση υποστήριξαν την επιχειρηματολογία της Επιτροπής. Η Γαλλική Κυβέρνηση υπογραμμίζει το δυσμενή χαρακτήρα των μέτρων που έλαβε το Ηνωμένο Βασίλειο, καθόσον χορήγησε στους δικούς του αλιείς δυσανάλογο μέρος από το σύνολο των αλιευμάτων, προωθώντας την περίοδο απαγορεύσεως από την 1η Οκτωβρίου στις 24 Σεπτεμβρίου, μέτρο που έπληξε ιδιαιτέρως τους μη Βρετανούς αλιείς. Η Ιρλανδική Κυβέρνηση εγκρίνει την ανάπτυξη στην οποία προέβη η Επιτροπή ως προς το αποτέλεσμα του συστήματος των αδειών σε σχέση με τους Ιρλανδούς αλιείς, οι οποίοι ήταν υποχρεωμένοι, αν ήθελαν να ασκήσουν τα ιστορικά τους δικαιώματα στα ύδατα της νήσου Man, να δεχθούν τις άδειες, αποτέλεσμα των οποίων ήταν η μείωση του κατώτατου όγκου των αλιευμάτων τους σ' όλη τη θάλασσα της Ιρλανδίας. Η απειλή κυρώσεων που μπορούσε να εφαρμόσει το Ηνωμένο Βασίλειο στους αλιείς που δεν είχαν εφοδιαστεί με άδεια τους εμπόδισε να ασκήσουν οποιαδήποτε δραστηριότητα στην εν λόγω αλιευτική ζώνη. Τέλος, η Κυβέρνηση των Κάτω Χωρών ισχυρίζεται ότι τα συμφέροντα των Ολλανδών αλιέων εβλάβησαν διττώς από τα βρετανικά μέτρα: αφενός μεν, λόγω του ότι οι αλιευτικές ποσοστώσεις τις οποίες εφήρμοσε μονομερώς το Ηνωμένο Βασίλειο μείωσαν σημαντικά το τμήμα που ανήκε στις λοιπές χώρες μέλη πλην του Ηνωμένου Βασιλείου· αφετέρου δε, λόγω του ότι η προώθηση της ημερομηνίας κλεισίματος της αλιείας έβλαψε ιδιαιτέρως τους ολλανδούς αλιείς, των οποίων η αλιευτική προσπάθεια συγκεντρώνεται ακριβώς σ' αυτή την εποχή.

40 Το Ηνωμένο Βασίλειο ισχυρίζεται προς υπεράσπισή του ότι το σύστημα χορηγήσεως αδειών δεν μπορεί να αμφισβητηθεί αυτό καθαυτό, εφόσον αποτελεί μέσο ιδιαιτέρως αποτελεσματικού ελέγχου της τηρήσεως των περιορισμών αλιείας που υφίσταντο στην οικεία περιοχή. Εφόσον τα Licensing Orders ελήφθησαν για την εφαρμογή του Κανονισμού 1779/77, δεν είχε υποχρέωση το Ηνωμένο Βασίλειο να τα ανακοινώσει δυνάμει των άρθρων 2 και 3 του Κανονισμού 101/76 ούτε να επιζητήσει επί του θέματος αυτού συναίνεση της Επιτροπής δυνάμει του παραρτήματος VI του ψηφίσματος της Χάγης, δεδομένου ότι τα εν λόγω εθνικά μέτρα είχαν εφαρμογή μόνον στα αλιευτικά πλοία του Ηνωμένου Βασιλείου και της νήσου Man. Όσον αφορά τα μέτρα που προέβλεψε η Επιτροπή για το 1978, αποτέλεσμα των οποίων ήταν να καθορισθεί όγκος συνολικός αλιευμάτων μεγαλύτερος από εκείνον που συνέστησε το Διεθνές Συμβούλιο Εξερευνήσεως της Θαλάσσης και να μειωθεί σχετικά, σε σχέση με το προηγούμενο έτος, η ποσόστωση υπέρ του Ηνωμένου Βασιλείου, η Βρετανική Κυβέρνηση αμφισβητεί την ύπαρξη οποιωνδήποτε απειλών έναντι των Ιρλανδών αλιέων οι οποίοι άσκησαν τη δραστηριότητά τους στα ύδατα του Ηνωμένου Βασιλείου χωρίς να έχουν εφοδιαστεί με άδειες, αφού οι άδειες αυτές απαιτούνταν μόνον για τα αλιευτικά πλοία του Ηνωμένου Βασιλείου και της νήσου Man. Δεν μπορεί να κατηγορηθεί το Ηνωμένο Βασίλειο για προθέσεις που κακώς του αποδίδονται. Τέλος, όσον αφορά την προώθηση της ημερομηνίας κλεισίματος της αλιείας στις 24 Σεπτεμβρίου 1978, η Βρετανική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι επρόκειτο για κατάλληλο μέτρο διατηρήσεως, αυστηρά αναγκαίο, που εφαρμόστηκε χωρίς καμιά διάκριση και το οποίο ανακοινώθηκε προσηκόντως στην Επιτροπή, της οποίας επιζητήθηκε η συναίνεση.

41 Η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου εφιστά επίσης την προσοχή επί του ειδικού συνταγματικού καθεστώτος της νήσου Man, η οποία δεν αποτελεί κατά κυριολεξία τμήμα του Ηνωμένου Βασιλείου. Κατά το γράμμα του άρθρου 227, παράγραφος 5, περίπτωση γ, της Συνθήκης ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε με την ευκαιρία της προσχωρήσεως του Ηνωμένου Βασιλείου, οι διατάξεις της Συνθήκης δεν εφαρμόζονται επί της νήσου Man παρά μόνο εφόσον αυτό είναι αναγκαίο για να διασφαλισθεί η εφαρμογή του καθεστώτος που προβλέπει η Συνθήκη προσχωρήσεως. Οι ιδιαίτερες σχέσεις της νήσου αυτής με την Κοινότητα καθορίστηκαν με το πρωτόκολλο 3 που είναι προσηρτημένο στην πράξη προσχωρήσεως. Από το πρωτόκολλο αυτό προκύπτει ότι μόνο οι διατάξεις σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων εφαρμόζονται στις σχέσεις με τη νήσο Man, έτσι ώστε τα μέτρα που έλαβε η Κοινότητα για την προστασία των αλιευτικών πόρων να μην εκτείνονται στο έδαφος αυτό και στα ύδατα που εξαρτώνται από αυτό.

42 Η Επιτροπή δεν δέχεται αυτή την άποψη. Λαμβανομένου υπόψη του στενού δεσμού που υφίσταται στα θέματα αλιείας μεταξύ της οργανώσεως της αγοράς και των διαρθρωτικών μέτρων, θεωρεί ότι το πρωτόκολλο 3 πρέπει να ερμηνευτεί υπό την έννοια ότι τα μέτρα διατηρήσεως που έλαβε η Κοινότητα εφαρμόζονται επίσης στα ύδατα της νήσου Man.

43 Δεν φαίνεται αναγκαίο να ερευνηθεί η συνταγματική κατάσταση της νήσου Man και οι σχέσεις του εδάφους αυτού με την Κοινότητα. Πράγματι, όπως προκύπτει από την ίδια τη διατύπωση της εν λόγω αποφάσεως, η απόφαση αυτή ελήφθη δυνάμει της νομοθεσίας του Ηνωμένου Βασιλείου από τη Βρετανική Κυβέρνηση, έτσι ώστε το Ηνωμένο Βασίλειο πρέπει να αναλάβει την ευθύνη του μέτρου αυτού έναντι της Κοινότητας. Ενόψει της προκαταρκτικής αυτής παρατηρήσεως, το Δικαστήριο θα ερευνήσει στο εξής χωριστά την κατάσταση του έτους 1977, η οποία χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη Κοινοτικών μέτρων διατηρήσεως, και την κατάσταση του έτους 1978, η οποία χαρακτηρίζεται από την έλλειψη τέτοιων μέτρων.

Όσον αφορά το καθεστώς του 1977

44 Κατά το 1977 η εν λόγω θαλάσσια ζώνη διείπετο από τον κανονισμό 1779/77 ο οποίος, όπως ελέχθη πιο πάνω, περιελάμβανε τον καθορισμό ποσοστώσεων αλιείας καθώς και εποχική απαγόρευση αλιείας από την 1η Οκτωβρίου μέχρι τις 19 Νοεμβρίου 1977 μέσα σε μια περιορισμένη ζώνη, η οποία περιελάμβανε τα ύδατα της νήσου Man και τα ύδατα μεταξύ αυτής της νήσου και της ακτής της Μεγάλης Βρετανίας.

45 Κατά το γράμμα του άρθρου 4 του κανονισμού αυτού, τα κράτη μέλη είχαν την υποχρέωση να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση της τηρήσεως αυτών των διατάξεων. Το Ηνωμένο Βασίλειο ανακίνησε το ζήτημα αν η υποχρέ-

ωση διαβουλεύσεως με την Επιτροπή και αναζητήσεως της εγκρίσεώς της εφαρμόζεται σε τέτοιου είδους μέτρα. Όπως έκρινε το Δικαστήριο με την απόφαση της 4ης Οκτωβρίου 1979 (υπόθεση 141/78, Γαλλική Δημοκρατία κατά Ηνωμένου Βασιλείου, σκέψη 11), η υποχρέωση αυτή είναι γενική και εφαρμόζεται σε όλα τα μέτρα διατηρήσεως που προέρχονται από κράτη μέλη και όχι από Κοινοτικές Αρχές. Κατά συνέπεια, τα μέτρα που έλαβε ένα κράτος μέλος για την εφαρμογή ενός κανονισμού της Κοινότητας δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωση διαβουλεύσεως που προβλέπεται στο παράρτημα VI του ψηφίσματος της Χάγης ούτε άλλωστε από την υποχρέωση κοινοποιήσεως που επιβάλλουν τα άρθρα 2 και 3 του Κανονισμού 101/76. Ο λόγος υπάρξεως της διπλής αυτής υποχρεώσεως είναι πρόδηλος ενόψει των μέτρων που έλαβε το Ηνωμένο Βασίλειο, τα οποία συνίσταντο στην εφαρμογή συστήματος αδειών, η εφαρμογή των οποίων απέκειτο στην απόλυτη διακριτική εξουσία των αρχών του Ηνωμένου Βασιλείου και της νήσου Man.

46 Από αυτά προκύπτει ότι το Ηνωμένο Βασίλειο δεν ανταποκρίθηκε πλήρως, με την εφαρμογή αυτού του συστήματος αδειών, στην υποχρέωση που του επιβάλλουν οι εν λόγω διατάξεις, μαζί με το άρθρο 4 του Κανονισμού 1779/77. Η προάσπιση των δικαιωμάτων και συμφερόντων που εξασφαλίζονται από το Κοινοτικό Δίκαιο στα λοιπά κράτη μέλη και στους υπηκόους τους απαιτεί να καθορίζονται και να δημοσιεύονται, κατά τρόπο δεσμευτικό για το Ηνωμένο Βασίλειο, όλες οι λεπτομέρειες εφαρμογής του επιλεγέντος συστήματος από τις Βρετανικές Αρχές για την εκτέλεση του Κανονισμού 1779/77, έτσι ώστε να μπορούν όλα τα κράτη μέλη και όλα τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα, καθώς και οι Κοινοτικές Αρχές, να αναγνωρίζουν αν το εφαρμοζόμενο σύστημα ανταποκρίνεται τόσο στις ειδικές υποχρεώσεις που απορρέουν για το Ηνωμένο Βασίλειο από τον Κανονισμό 1779/77 όσο και στις γενικές απαιτήσεις της απαγορεύσεως των διακρίσεων και της ισότητας στις προϋποθέσεις προσβάσεως στα αλιευτικά αποθέματα που προβλέπονται από το άρθρο 2 του κανονισμού 101/76 και από το άρθρο 7 της Συνθήκης ΕΟΚ. Αυτή η υποχρέωση θεσπίσεως νομικά αποτελεσματικών μέτρων εκτελέσεως των οποίων μπορεί να λάβει γνώση κάθε ενδιαφερόμενο πρόσωπο επιβάλλεται σε ένα πεδίο όπως η θαλάσσια αλιεία, η άσκηση της οποίας δεν μπορεί να διεξαχθεί κατ' άλλο τρόπο παρά μόνο εντός του πλαισίου προκαθορισμένων περιόδων· η νομική σαφήνεια είναι ιδιαιτέρως επιτακτική σ' έναν τομέα όπου οποιαδήποτε αβεβαιότητα μπορεί να προκαλέσει επεισόδια και την εφαρμογή ιδιαιτέρως αισθητών κυρώσεων.

47 Από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι το Ηνωμένο Βασίλειο παραβίαζε ήδη από την περίοδο αλιείας του 1977 τους κανόνες του Κοινοτικού Δικαίου, μη θέτοντας σε εφαρμογή τον κανονισμό 1779/77 με νομικά οριζόμενα και δημοσιευόμενα μέσα και ότι παρέλειψε να ανακοινώσει οποιεσδήποτε πληροφορίες ή τουλάχιστον αρκετά συγκεκριμένες για τις ενέργειές του στο σημείο αυτό τόσο προς την Κοινότητα όσο και προς τα λοιπά κράτη μέλη που ενδιαφέρονταν άμεσα.

Ως προς τη ρύθμιση του έτους 1978

48 Όσον αφορά τις ισχύουσες διατάξεις κατά το 1978, πρέπει να παρατηρηθεί ευθύς εξαρχής ότι το Ηνωμένο Βασίλειο άφησε να υφίσταται πλήρης αβεβαιότητα ως προς τα εφαρμοσθέντα μέτρα διατηρήσεως στην εν λόγω ζώνη, παρά τις επανειλημμένες αιτήσεις της Επιτροπής, οι οποίες απέβλεπαν στη λήψη συγκεκριμένων πληροφοριών ικανών να δεσμεύσουν το Ηνωμένο Βασίλειο. Ειδικότερα, η κοινοποίηση της 17ης Αυγούστου 1978, πριν τεθεί σε εφαρμογή το Irish Sea Herring (Prohibing of Fishing) order 1978, No. 1374, της 20ής Σεπτεμβρίου 1978, δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του παραρτήματος VI του ψηφίσματος της Χάγης. Πράγματι, ενόψει της μακράς περιόδου αδρανείας που προηγήθηκε αυτής της κοινοποιήσεως, το γεγονός της αιφνίδιας διαβουλεύσεως με την Επιτροπή κατά τη 17η Αυγούστου για τα μέτρα που έπρεπε να τεθούν σε ισχύ, σύμφωνα με την ανακοίνωση, ύστερα από τέσσερις μέρες, δεν μπορεί να λογισθεί ως τρόπος ενεργείας σύμφωνος με το ψήφισμα αυτό. Τούτο είναι ακόμη πιο αληθές δεδομένου ότι η κοινοποίηση του Ηνωμένου Βασιλείου δεν περιλαμβάνει παρά αποσπασματικές πληροφορίες επί του περιεχομένου του σχεδιαζομένου μέτρου: δεν περιέχει καμιά ρητή δικαιολογία του μέτρου αυτού ενόψει των αναγκών διατηρήσεως και δεν παρέχει κανένα στοιχείο επί του θέματος της διασφαλίσεως των συμφερόντων των λοιπών ενδιαφερομένων κρατών μελών. Υπό τις περιστάσεις αυτές, η Επιτροπή ορθώς αρνήθηκε να δώσει τη συναίνεσή της σε μέτρο του οποίου δεν μπορούσε να εκτιμήσει ούτε το περιεχόμενο ούτε τη δικαιολογία του.

49 Το μέτρο που τέθηκε πράγματι σε ισχύ στις 20 Σεπτεμβρίου 1978 περιορίζεται να διατάξει το κλείσιμο όλης της αλιείας στη θάλασσα της Ιρλανδίας από τις 24 Σεπτεμβρίου 1978. Αφορά διαφορετική γεωγραφική ζώνη από εκείνη στην οποία εφαρμοζόταν το εποχικό κλείσιμο που προβλέπει το άρθρο 1 του κανονισμού 1779/77. Επιπλέον, το ληφθέν μέτρο δεν περιλαμβάνει κανένα στοιχείο για την ποσότητα των επιτρεπομένων αλιευμάτων ούτε για την κατανομή των αλιευμάτων αυτών στους αλιείς των διαφόρων ενδιαφερομένων κρατών μελών. Το θεσπισθέν επομένως μονομερώς από το Ηνωμένο Βασίλειο μέτρο τροποποίησε αισθητά τα Κοινοτικά μέτρα διαχειρίσεως που ίσχυαν κατά το 1977. Από αυτό προκύπτει ότι το Ηνωμένο Βασίλειο προσέβαλε μονομερώς στην εν λόγω ζώνη την κατάσταση που είχε καθιερωθεί σύμφωνα με την Κοινοτική Κανονιστική Ρύθμιση για το 1977, μολονότι είχε δεσμευτεί να τη διατηρήσει με τις προαναφερθείσες ανακοινώσεις του της 2ας και 13ης Φεβρουαρίου 1978, χωρίς να μπορεί ούτε να παράσχει ασφαλή στοιχεία επί του θέματος της επιπτώσεως των ληφθέντων μέτρων ούτε να δικαιολογήσει τις ανάγκες διατηρήσεως που θα μπορούσαν να αιτιολογήσουν τις γενόμενες αλλαγές. Επομένως, πρέπει να διαπιστωθεί επίσης παράβαση της Συνθήκης από το Ηνωμένο Βασίλειο ως προς την εφαρμοσθείσα κατά το 1978 ρύθμιση.

Επί του «αποθέματος του μικρού νορβηγικού μπακαλιάρου»

50 Κατά το 1977 το Συμβούλιο έλαβε τρεις φορές μέτρο απαγορεύσεως της αλιείας του μικρού νορβηγικού μπακαλιάρου: με το άρθρο 5 του Κανονισμού 350/77, της

18ης Φεβρουαρίου 1977, περί λήψεως ορισμένων προσωρινών μέτρων διατηρήσεως και διαχειρίσεως των αλιευτικών πόρων (JO L 48, σ. 28), για την περίοδο από 21 Φεβρουαρίου μέχρι 31 Μαρτίου 1977· με τον Κανονισμό 1673/77, της 25ης Ιουλίου 1977, περί απαγορεύσεως της αλιείας του μικρού νορβηγικού μπακαλιάρου (OJ L 186, σ. 30), για την περίοδο από 1η Σεπτεμβρίου μέχρι 15 Οκτωβρίου 1977· τέλος, με τον Κανονισμό 2243/77, της 11ης Οκτωβρίου 1977, περί απαγορεύσεως της αλιείας του μικρού νορβηγικού μπακαλιάρου (OJ L 260, σ. 19) για τη συμπληρωματική περίοδο από 16 μέχρι 31 Οκτωβρίου 1977. Η ζώνη στην οποία εφαρμόστηκε αυτή η απαγόρευση κείται ανατολικά και βορείως των ακτών της Σκωτίας· τα όριά της, όπως καθορίζονται από τις προαναφερθείσες κανονιστικές διατάξεις, δεν είναι απολύτως ίδια, αλλά τα μέτρα που ελήφθησαν είχαν το κοινό σημείο να μην επεκτείνονται ανατολικά πέρα μιας γραμμής η οποία σχηματίζεται με γεωγραφικό μήκος 0° (ή του μεσημβρινού του Greenwich).

51 Στις 31 Οκτωβρίου 1977, εξέδωσε η Βρετανική Κυβέρνηση διατάξεις με τον τίτλο The Norway Pout (Prohibition of Fishing) (No. 3) Order 1977, No. 1756, περί απαγορεύσεως της αλιείας του μικρού νορβηγικού μπακαλιάρου από την 1η Νοεμβρίου 1977, στην ίδια ζώνη, περιοριζόμενη ανατολικά από το μεσημβρινό του Greenwich. Τον ίδιο χρόνο υπέβαλε η Επιτροπή στο Συμβούλιο πρόταση η οποία ακόμα ύστερα από ορισμένες μεταβολές και υπό την τελική της διατύπωση, απέβλεπε στη διατήρηση του «αποθέματος του μικρού νορβηγικού μπακαλιάρου» υπό τον αρχικό ορισμό του, δηλαδή περιοριζόμενο ανατολικά με το γεωγραφικό μήκος 0°. Η πρόταση αυτή είχε την ίδια τύχη όπως και όλα τα μέτρα αλιευτικής πολιτικής που εκκρεμούσαν ενώπιον του Συμβουλίου κατά τη συνεδρίαση της 30ής/31ης Ιανουαρίου 1978, έτσι ώστε δεν υφίσταντο Κοινοτικά μέτρα διατηρήσεως για την εν λόγω ζώνη κατά το έτος 1978.

52 Η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου υπέβαλε στις 3 και στις 20 Ιουνίου 1978 στην Επιτροπή, αναφέροντας τη διαδικασία που ορίζει το παράρτημα VI του ψηφίσματος της Χάγης, σχέδιο διαφόρων μέτρων διατηρήσεως, μεταξύ των οποίων ένα σχέδιο εποχικής επεκτάσεως, κατά την περίοδο που αρχίζει την 1η Οκτωβρίου κάθε έτους και λήγει στις 31 Μαρτίου του επομένου έτους, του αποθέματος του μικρού νορβηγικού μπακαλιάρου όπου το ανατολικό όριο της ζώνης αυτής έφθανε ώς τη γραμμή αυτή χωρισμού μεταξύ της αλιευτικής ζώνης του Ηνωμένου Βασιλείου και της αλιευτικής ζώνης της Νορβηγίας και από τα σημεία όπου η διαχωριστική αυτή γραμμή συναντά τη δεύτερη μοίρα του ανατολικού γεωγραφικού μήκους, κατά μήκος αυτού του μεσημβρινού. Η πληροφορία αυτή συνοδευόταν με το σχέδιο του προβλεπομένου μέτρου. Από το φάκελλο δεν προκύπτει αν η Δανία, η αλιευτική βιομηχανία της οποίας θιγόταν άμεσα από το σχεδιαζόμενο μέτρο, ειδοποιήθηκε σύμφωνα με τον Κανονισμό 101/76.

53 Η Επιτροπή δεν έδωσε τη συναίνεσή της στο σχεδιαζόμενο μέτρο. Το μέτρο όμως αυτό τέθηκε σε ισχύ σύμφωνα με τους όρους του σχεδίου που κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή, με το Norway Pout (Prohibition of Fishing) (No. 3) (Variation) Order 1978, No. 1379, που θεσπίστηκε στις 20 Σεπτεμβρίου 1978 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Οκτωβρίου του ίδιου έτους, αποτέλεσμα του οποίου είναι η επέκταση της ζώνης εφαρμογής της απαγορεύσεως της αλιείας του μικρού νορβηγικού μπακαλιάρου προς τα ανατολικά μέχρι τη γραμμή που περιγράφηκε πιο πάνω κατά την περίοδο που αρχίζει την 1η Οκτωβρίου κάθε έτους και λήγει την 31η Μαρτίου του επομένου έτους.

54 Η Επιτροπή θεωρεί το μέτρο αυτό ασυμβίβαστο προς το Κοινοτικό δίκαιο λόγω του ότι δεν πρόκειται για πραγματικό μέτρο διατηρήσεως, αλλά, στην πραγματικότητα, για οικονομικο-πολιτικό μέτρο που έχει ως αντικείμενο την αξιοποίηση των αλιευμάτων των αλιέων του Ηνωμένου Βασιλείου, οι οποίοι αλιεύουν στην περιοχή αυτή καλλαρία και μπακαλιάρο μερλάν, εις βάρος των Δανών αλιέων οι οποίοι παραδοσιακά αλιεύουν στην εν λόγω ζώνη επεκτάσεως το μικρό νορβηγικό μπακαλιάρο για βιομηχανικούς σκοπούς. Η Δανική Κυβέρνηση, η οποία παρεμβαίνει στη δίκη, εφιστά την προσοχή στη βαριά ζημία που επήλθε σε σημαντικό τμήμα του αλιευτικού της στόλου, η ύπαρξη του οποίου απειλείται από το μέτρο που έλαβε μονομερώς το Ηνωμένο Βασίλειο.

55 Το Ηνωμένο Βασίλειο αμύνεται εκθέτοντας ότι το μέτρο που έλαβε ήταν πραγματικό μέτρο διατηρήσεως, δεδομένου ότι η αλιεία του μικρού νορβηγικού μπακαλιάρου, η οποία γίνεται με δίχτυα που έχουν μικρούς βρόχους, οδηγεί σε επιπλέον σημαντικά αλιεύματα μικρών καλλαριών και μικρών μπακαλιάρων μερλάν, κατά τρόπον ώστε να μειώνονται τα μεταγενέστερα αλιεύματα των ίδιων ανεπτυγμένων ψαριών για ανθρώπινη κατανάλωση, θίγοντας συγχρόνως την ικανότητα αναπαραγωγής των αποθεμάτων.

56 Από τα προαναφερθέντα κοινοτικά νομοθετικά κείμενα, ειδικότερα δε από το παράρτημα VI του ψηφίσματος της Χάγης και από τη δήλωση του Συμβουλίου της 31ης Ιανουαρίου 1978, προκύπτει ότι τα κράτη μέλη δεν μπορούν να λάβουν μονομερώς μέτρα διατηρήσεως παρά μόνο σε περίπτωση αποδεδειγμένης ανάγκης. Σχετικά, πρέπει να παρατηρηθεί, προεχόντως, ότι το Ηνωμένο Βασίλειο δεν τήρησε τις διαδικαστικές απαιτήσεις που καθορίζει το ψήφισμα της Χάγης. Οι ανακοινώσεις που απηύθυνε η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου στην Επιτροπή όταν επιζητούσε τη συναίνεση του σχεδιαζομένου μέτρου, δεν περιλαμβάνουν κανένα στοιχείο για το σκοπό αυτό και για τη δικαιολογία του μέτρου αυτού· η Κυβέρνηση περιορίστηκε να ανακοινώσει το κείμενο του προβλεπομένου μέτρου και να καταστήσει γνωστή την πρόθεσή της να το θέσει σ' εφαρμογή σε σύντομο χρονικό διάστημα.

57 Το ζήτημα αν η επέκταση του «αποθέματος του μικρού νορβηγικού μπακαλιάρου» προς τα ανατολικά ανταποκρίνεται σε πραγματική και επείγουσα ανάγκη διατηρήσεως και αν, σε περίπτωση που αποδεικνύεται αυτή η ανάγκη, η γεωγραφική επέκταση της απόλυτης απαγόρευσης της αλιείας του μικρού νορβηγικού μπακαλιάρου είναι το καταλληλότερο μέτρο για το σκοπό αυτό, παραμένει εριστό. Πρέπει να υπενθυμιστεί σχετικώς ότι κατά το 1977 το Συμβούλιο μπόρεσε να επιτύχει, όσον αφορά το καθεστώς αλιείας του μικρού νορβηγικού μπακαλιάρου, λύση που θεωρήθηκε ικανοποιητική, προσωρινά, από τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη. Στα προοίμια των κανονισμών 1673/77 και 2243/77 αναφέρεται ότι ο καθορισμός του αποθέματος του μικρού μπακαλιάρου έγινε βάσει των υφισταμένων επιστημονικών εκτιμήσεων, μέχρις ότου ερευνηθεί εκ νέου μεταγενεστέρως η κατάσταση. Μολονότι οι διατάξεις αυτές έπαψαν να ισχύουν στις 31 Οκτωβρίου 1977, ο καθορισμός της εκτάσεως του αποθέματος του μικρού νορβηγικού μπακαλιάρου που έγινε το 1977 μπορεί να θεωρηθεί δίκαιος συμβιβασμός των συμφερόντων των αλιέων των διαφόρων κρατών μελών που ασκούν τη δραστηριότητά τους στην εν λόγω ζώνη. Με το μέτρο που ελήφθη στις 31 Οκτωβρίου 1977 και με τις ανακοινώσεις που απευθύνθηκαν στην Επιτροπή στις 2 και 13 Φεβρουαρίου 1978, η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου αναγνώρισε ότι αποδεχόταν την υπάρχουσα κατάσταση. Υπό τις προϋποθέσεις αυτές, δεν επιτρέπεται να μεταβάλει απότομα ένα κράτος μέλος την υφισταμένη κατάσταση, προσβάλλοντας σοβαρά τα συμφέροντα άλλου κράτους μέλους, αν δεν μπορεί να αποδείξει, βάσει καταλλήλων επιστημονικών αξιολογήσεων, την ανάγκη των νέων μέτρων διατηρήσεως και τον κατάλληλο χαρακτήρα των μέτρων που εφαρμόστηκαν. Όσον αφορά, ειδικότερα, τα μέσα αυτά, η Επιτροπή θεωρεί ότι η εποχική απαγόρευση της αλιείας στη διευρυνθείσα ζώνη ήταν υπερβολική, δεδομένου ότι ο στόχος που επεδίωκε το Ηνωμένο Βασίλειο μπορούσε να επιτευχθεί στο πλαίσιο πιο ελαστικών μέτρων, που θα αφορούν ιδίως τον περιορισμό των επιπλέον αλιευμάτων. Μετά τη θέσπιση του επιτιμώμενου μονομερούς μέτρου, χωρίς να παράσχει οποιεσδήποτε εξηγήσεις, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν μπόρεσε να αποδείξει, κατά την παρούσα δίκη, ότι το ληφθέν μέτρο δικαιολογούνταν ως απόλυτα αναγκαίο μέτρο διατηρήσεως.

58 Κατόπιν αυτών, το Ηνωμένο Βασίλειο παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει της Συνθήκης λόγω του ότι τροποποίησε μονομερώς κατάσταση παγιωμένη δυνάμει μέτρων προηγουμένως συμφωνηθέντων στο πλαίσιο Κοινοτικής διαδικασίας και έτσι έβλαψε σοβαρά τα συμφέροντα άλλου κράτους μέλους, χωρίς να αποδείξει την αναγκαιότητα και το επείγον της ενεργείας του, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παραρτήματος VI του ψηφίσματος της Χάγης και του άρθρου 3 του κανονισμού 101/76.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

αποφασίζει:

1) Το Ηνωμένο Βασίλειο παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει της Συνθήκης ΕΟΚ επειδή:

α) όσον αφορά το Mourne Fishery, παρέβη τις υποχρεώσεις διαβουλεύσεως που επιβάλλει το Κοινοτικό δίκαιο όσον αφορά τα μέτρα διατηρήσεως που έλαβε κατά το Σεπτέμβριο 1978 με τα Herring (Restriction of Fishing) Regulations (Nothern Ireland) 1978, No. 277, προσέθεσε στα μέτρα αυτά εξαίρεση αντίθετη προς την αναγνωρισμένη ανάγκη διατηρήσεως και παραχώρησε, επιπλέον, την εξαίρεση αυτή υπό προϋποθέσεις που ευνοούν μονομερώς ορισμένους αλιείς του Ηνωμένου Βασιλείου·

β) όσον αφορά τα ύδατα της νήσου Man και της θαλάσσης της Ιρλανδίας, εφήρμοσε το 1977, εις εκτέλεση του κανονισμού 1779/77 του Συμβουλίου, της 2ας Αυγούστου 1977, δυνάμει του Herring (Irish Sea) Licensing Order 1977, No. 1388, και του Herring (Isle of Man) Licensing Order 1977, No. 1389, σύστημα αδειών αλιείας το οποίο δεν αποτέλεσε αντικείμενο κατάλληλης διαβουλεύσεως και του οποίου οι λεπτομέρειες εφαρμογής παρέμειναν στην απόλυτη διάκριση των αρχών του Ηνωμένου Βασιλείου χωρίς να μπορούν οι κοινοτικές αρχές, τα λοιπά κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα να έχουν νομική βεβαιότητα για το πράγματι εφαρμοζόμενο σύστημα· διατήρησε το 1978 αυτή την κατάσταση ανασφαλείας εις βάρος των αλιέων των λοιπών κρατών μελών· τροποποίησε μονομερώς κατά το ίδιο έτος τα υφιστάμενα μέτρα προστασίας, εις βάρος των αλιέων των λοιπών κρατών μελών, με το Irish Sea Herring (Prohibition of Fishing) Order 1978, No. 1374, χωρίς να προβεί σε διαβούλευση σύμφωνα με τους κανόνες του κοινοτικού δικαίου και χωρίς να αποδειχθεί ότι οι λεπτομέρειες του ληφθέντος μέτρου ανταποκρίνονται υπό τη μορφή αυτή σε πραγματική και επείγουσα ανάγκη διατηρήσεως·

γ) όσον αφορά το «απόθεμα του μικρού νορβηγικού μπακαλιάρου», επεξέτεινε προς τα ανατολικά, μέχρι τη δεύτερη μοίρα του γεωγραφικού ανατολικού μήκους, αν μη μέχρι τα όρια της ζώνης αλιείας του Ηνωμένου Βασιλείου, το πεδίο εφαρμογής εποχικής απαγορεύσεως της αλιείας του μικρού νορβηγικού μπακαλιάρου, με το Norway Pout (Prohibiton of Fishing) (No. 3) (Variation) Order 1978, No. 1379, ζημιώνοντας έτσι αισθητά την αλιεία άλλου κράτους μέλους, χωρίς να επιζητήσει επί του θέματος αυτού τη συναίνεση της Επιτροπής υπό ικανοποιητικές προϋποθέσεις και χωρίς να αποδείξει ότι το ληφθέν μέτρο δικαιολογούνταν ως απόλυτα αναγκαίο μέτρο διατηρήσεως.

Kutscher O'Keeffe Touffait Mertens de Wilmars Pescatore

Mackenzie Stuart Bosco Koopmans Due

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 10 Ιουλίου 1980.

Ο Γραμματέας
A. Van Houtte

Ο Πρόεδρος
H. Kutscher